

MỘT SỐ BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG ĐÁNH GIÁ HỌC SINH THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC QUẬN HAI BÀ TRUNG, HÀ NỘI

NGUYỄN THỊ THU HIỀN*

Ngày nhận bài: 15/04/2016; ngày sửa chữa: 20/04/2016; ngày duyệt đăng: 21/04/2016.

Abstract: Changing student assessment towards developing competencies is inevitable trend of modern education. To carry out this task in Hai Ba Trung district, the school managers must build management solutions matching with practical conditions. The article offers the solutions to manage student assessment process towards developing competencies to adjust actively teaching activities in order to improve comprehensive education quality for students in primary schools of Hai Ba Trung district.

Keywords: Management of assessment activities, capacity development oriented.

Quận Hai Bà Trưng là một trong những quận lâu đời nhất của TP. Hà Nội. Qua các bước thay đổi và sáp nhập, hiện nay, Quận có 24 trường tiểu học (TH) trải dài trên các khu dân cư có điều kiện kinh tế, văn hóa khác nhau; do đó, việc tiếp nhận và triển khai các hoạt động giáo dục (GD) cũng như đánh giá còn gặp nhiều khó khăn, bất cập. Vì thế, đổi mới quản lý trong công tác đánh giá là một nhiệm vụ đặc biệt quan trọng đối với các trường TH. Bài viết đề xuất một số biện pháp *quản lý hoạt động đánh giá* (QLHĐĐG) học sinh (HS) theo định hướng phát triển năng lực (ĐHPTNL) ở các trường TH quận Hai Bà Trưng - Hà Nội.

1. Nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý (CBQL), giáo viên (GV), phụ huynh học sinh (PHHS) về đánh giá HS theo ĐHPNTL

Đánh giá HS theo ĐHPNTL là một xu hướng tất yếu của GD hiện đại. Tuy nhiên, để thực hiện hiệu quả công tác này, cần có sự đồng thuận của gia đình và nhà trường. CBQL, GV và PHHS có nhận thức đúng đắn về tầm quan trọng, nội dung, phương pháp kiểm tra, đánh giá đối với việc nâng cao chất lượng dạy - học sẽ làm cho việc đánh giá kết quả học tập của HS TH nhẹ nhàng, nhân văn mà vẫn đảm bảo tính khoa học, giúp HS điều chỉnh việc học sao cho phù hợp. Với nội dung này, CBQL cần: - Tổ chức các lớp bồi dưỡng, tập huấn về nhận thức, lí luận, tư tưởng nhằm trang bị kiến thức cho CBQL, GV về hoạt động đánh giá HS trong nhà trường; - Tổ chức sinh hoạt chuyên đề trong đội ngũ CBQL, GV, các đối tượng khác liên quan trong toàn ngành để phát huy hiệu quả các hoạt

động đánh giá HS; - Tổ chức các lớp bồi dưỡng kĩ năng (KN) thực hiện đánh giá HS theo quy định mới tại Thông tư số 30/TT-BGDĐT.

Dưới sự chỉ đạo của Phòng GD-ĐT, hiệu trưởng nhà trường nên: - Mời các chuyên gia, chuyên viên có chuyên môn giỏi của Sở, Phòng GD-ĐT, am hiểu quy định mới về trường để tập huấn cho GV; - Tổ chức các buổi giao lưu, trao đổi học tập kinh nghiệm giữa GV trong và ngoài trường nhằm nâng cao ý thức học hỏi lẫn nhau trong việc đánh giá HS; - Tổ chức các hoạt động hướng dẫn HS tự đánh giá, đánh giá lẫn nhau trên cơ sở lồng ghép với các hoạt động ngoại khóa, ngoài giờ lên lớp, các cuộc thi trong và ngoài nhà trường với nhau; - Thông qua các cuộc họp PHHS định kì trong năm học, ngoài việc thông báo tình hình học tập, ý thức kỉ luật của HS, GV chủ nhiệm và CBQL cần hướng dẫn, PHHS học tập về Thông tư số 30/TT-BGDĐT cũng như cách theo dõi, hỗ trợ HS học tập, phối hợp với GV, nhà trường trong việc GD HS.

Để biện pháp này được tiến hành hiệu quả, Phòng GD-ĐT quận Hai Bà Trưng cần có sự chỉ đạo, tổ chức hướng dẫn cụ thể về các nội dung cần bồi dưỡng đến đội ngũ CBQL các trường TH trên địa bàn. Đồng thời, CBQL các trường TH cần phải xây dựng được kế hoạch và thống nhất thực hiện kế hoạch bồi dưỡng trong hoạt động đánh giá HS tới toàn thể cán bộ, GV và các đối tượng liên quan, tạo được sự đồng thuận trong toàn trường và phải tiến hành trang bị đầy đủ và cập nhật các quy định của ngành về tổ chức quá trình dạy học, các hoạt động kiểm tra.

* Phòng GD-ĐT quận Hai Bà Trưng - Hà Nội

2. Xây dựng kế hoạch đánh giá HS TH theo ĐHPTNL

Xây dựng kế hoạch đánh giá sẽ giúp CBQL, GV thực hiện tốt công tác đánh giá HS; quản lý hồ sơ đánh giá và sử dụng kết quả đánh giá HS theo ĐHPTNL nhằm đảm bảo chất lượng của hoạt động đánh giá HS theo ĐHPTNL nói riêng, chất lượng hoạt động dạy học trong nhà trường nói chung:

- *Đối với khâu lập kế hoạch đánh giá HS theo ĐHPTNL*, hiệu trưởng, ban giám hiệu (trên cơ sở tổ chức các buổi họp giao ban, họp chuyên môn) họp tổng kết công tác theo định kỳ để hướng dẫn GV xây dựng kế hoạch kiểm tra, đánh giá (mục tiêu, nội dung, phương pháp kiểm tra đánh giá); xây dựng hệ thống câu hỏi kiểm tra, đánh giá; công cụ kiểm tra, đánh giá cũng như cách thức xử lý số liệu kiểm tra... Căn cứ vào kế hoạch của nhà trường, GV lập kế hoạch và hướng dẫn HS (thông qua kế hoạch của nhà trường) tự lên kế hoạch cho bản thân trong cả năm học.

- *Đối với khâu thực hiện kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của HS*, hiệu trưởng chỉ đạo việc đánh giá định kỳ kết quả học tập, mức độ đạt chuẩn kiến thức, KN theo chương trình GD phổ thông cấp TH vào cuối học kì I và cuối năm học theo quy định. Bên cạnh đó, nhà trường cần chuẩn bị thật tốt các điều kiện cần thiết và dự kiến xử lý các tình huống có thể xảy ra trong kì kiểm tra như việc ôn tập kiến thức cho HS trước khi kiểm tra; học nội quy, quy chế; bố trí lực lượng trông thi, chấm kiểm tra; dự trữ kinh phí để in ấn tài liệu, huy động tối đa các phương tiện kĩ thuật, cơ sở vật chất phục vụ kiểm tra... Trong khi tổ chức đánh giá HS theo ĐHPTNL, các trường tổ chức đối chéo kiểm tra và phân công GV chấm chéo bài kiểm tra theo quy chế song song với việc chỉ đạo các khối, tổ chuyên môn của trường tổ chức các buổi sinh hoạt chuyên môn, trao đổi, tổng kết định kỳ tập trung vào đổi mới đánh giá HS TH theo Thông tư số 30/TT-BGDĐT.

Mặt khác, CBQL cần thường xuyên giám sát, điều chỉnh hoạt động tiến hành kiểm tra kết quả học tập HS của GV khi cần thiết. Sau mỗi lần kiểm tra định kỳ, cần có đánh giá cụ thể, đồng thời nhắc nhở GV sửa chữa những thiếu sót trong việc đánh giá HS, chú ý đến việc nhận xét sao cho HS thấy được những ưu, nhược điểm của bản thân để có hướng rèn luyện, tu dưỡng.

- *Đối với khâu tổng hợp đánh giá và quản lý hồ sơ đánh giá HS*, hiệu trưởng thông qua các buổi họp đầu tuần, họp định kỳ hàng tháng, các buổi sinh hoạt chuyên môn tiến để tiến hành các hoạt động: chỉ đạo GV chủ nhiệm và GV bộ môn dạy cùng lớp tổng hợp đánh giá mức độ hình thành năng lực, phẩm chất của từng HS; hướng dẫn GV chủ nhiệm ghi nhận xét, kết quả tổng

hợp đánh giá vào học bạ. Bên cạnh đó, CBQL cần thường xuyên giám sát và động viên khuyến khích cũng như chỉnh sửa, góp ý đối với GV trong việc thực hiện các hoạt động nói trên.

- *Đối với khâu sử dụng kết quả kiểm tra, đánh giá*, hiệu trưởng phải hướng dẫn GV lập kế hoạch, trực tiếp hướng dẫn, giúp đỡ từng HS; đánh giá bổ sung để xét hoàn thành chương trình lớp học; đối với những HS chưa hoàn thành chương trình ban đầu; hướng dẫn, chỉ đạo GV ghi kết quả hoàn thành chương trình học các năm vào sổ học bạ của HS; phê duyệt và đóng dấu chứng nhận đối với học bạ, sổ theo dõi chất lượng GD HS sau khi công tác ghi kết quả vào học bạ được hoàn thành.

Để thực hiện hiệu quả biện pháp trên cần có sự chỉ đạo sát sao của Sở GD-ĐT Hà Nội, phòng GD-ĐT quận; ngoài ra, CBQL các trường phải có chuyên môn sâu về việc thực hiện các khâu của quá trình kiểm tra, đánh giá theo quy định chung của Bộ GD-ĐT, GV phải nghiêm túc thực hiện đánh giá HS theo ĐHPTNL theo đúng quy định về nội dung, hình thức và phương pháp đã lập kế hoạch trước đó.

3. Sử dụng các phương pháp dạy học tích cực song song với việc đổi mới đánh giá theo ĐHPTNL

Triển khai một cách đồng bộ việc khai thác nội dung dạy học theo hướng tích cực, sử dụng các phương pháp dạy học hiện đại cùng với việc đánh giá HS theo hướng phát triển năng lực sẽ phát huy hiệu quả của công tác đổi mới hoạt động dạy học và nâng cao chất lượng GD toàn diện cho HS TH.

Với biện pháp này, CBQL cần: - Tổ chức quán triệt tinh thần nâng cao nhận thức về đổi mới đánh giá HS, đổi mới nội dung, phương pháp dạy học đến đội ngũ CBQL, GV của nhà trường; - Tổ chức hội nghị chuyên đề về đổi mới phương pháp dạy học và đánh giá HS, tổng kết thực tiễn và đề ra các giải pháp đổi mới nội dung, phương pháp dạy học, đổi mới đánh giá HS và đánh giá hiệu quả của các hoạt động này trong thực tiễn; - Tổ chức bồi dưỡng GV về đánh giá HS, giúp GV nghiên cứu và nắm vững chuẩn kiến thức, KN các môn học trong chương trình GD TH; - Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra để giúp đỡ, yêu cầu và điều chỉnh kịp thời đối với đội ngũ GV và CBQL trong chỉ đạo và thực hiện đổi mới đánh giá HS; - Đổi mới hình thức sinh hoạt tổ, nhóm chuyên môn theo hướng tăng cường thảo luận, bồi dưỡng, hỗ trợ, giúp đỡ nhau về chuyên môn, nghiệp vụ; phối hợp với công đoàn trường tổ chức các chuyên đề về đổi mới đánh giá HS và đổi mới nội dung, phương pháp dạy học; - Tăng cường dự giờ, kiểm tra đột xuất các hoạt động

dạy học và đánh giá HS theo ĐHPTNL; - Thực hiện nghiêm túc kiểm tra hồ sơ định kì của GV.

4. Đổi mới kiểm tra, giám sát hoạt động đánh giá HS theo ĐHPTNL

Kiểm tra, giám sát hoạt động đánh giá giúp CBQL có thông tin phản hồi kịp thời để có thể hỗ trợ GV điều chỉnh việc thực hiện hoạt động đánh giá HS theo ĐHPTNL; đồng thời, đồng viên, khuyến khích kịp thời những GV thực hiện tốt công tác đánh giá qua đó nhân rộng các điển hình hoàn thành tốt các nhiệm vụ được giao trong hoạt động đánh giá HS. Với biện pháp này, CBQL của các nhà trường TH cần: - Tổ chức phổ biến, quán triệt rõ ràng các mục tiêu, tiêu chí kiểm tra, đánh giá và xếp loại cho toàn thể cán bộ GV; - Thông qua hoạt động kiểm tra hồ sơ chuyên môn, kiểm tra giáo án của GV để kiểm tra việc lập kế hoạch kiểm tra chi tiết đối với các môn học; - Tiến hành các đợt kiểm tra sổ điểm để đánh giá GV trong việc kiểm tra định kì HS đồng thời kiểm tra sổ nhận xét của GV để nắm được mức độ thực hiện và kết quả đánh giá HS bằng nhận xét; - Tiến hành dự giờ đối với GV để kiểm tra việc thực hiện quy trình đánh giá HS có đúng quy định hay không; đồng thời kiểm tra việc đổi mới đánh giá HS có được GV tiến hành đồng bộ với đổi mới nội dung, chương trình dạy học hay không? Hoạt động dự giờ cũng giúp CBQL kiểm tra, đánh giá việc ứng dụng công nghệ thông tin (CNTT) của GV trong việc đánh giá HS theo ĐHPTNL; - Tổ chức tổng hợp, đối chiếu kết quả của GV (so với các tiêu chuẩn tiêu chí ban đầu) nhằm đánh giá mức độ hoàn thành nhiệm vụ của GV; - Tổ chức tuyên dương đối với những GV hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao và xem đây là một tiêu chí để xem xét thi đua, khen thưởng hàng năm.

5. Ứng dụng công nghệ trong QLHĐĐG HS theo ĐHPTNL

Khai thác các phần mềm quản lí, mạng internet, cổng thông tin điện tử của Sở GD-ĐT, Phòng GD-ĐT, hệ thống website các trường học... để quản lí, xử lí, thống kê, báo cáo và đánh giá chất lượng GD của nhà trường là một trong những biện pháp để thực hiện có hiệu quả và chất lượng công tác đánh giá HS trong nhà trường TH. Muốn làm được điều này, các trường cần có chiến lược và kế hoạch cụ thể về việc ứng dụng CNTT trong việc QLHĐĐG HS theo ĐHPTNL phù hợp với từng giai đoạn phát triển và yêu cầu của xã hội; trong đó chú trọng các nhiệm vụ và giải pháp nâng cao trình độ CNTT cho đội ngũ; đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị CNTT; tăng cường ứng dụng CNTT trong công tác quản lí GD, sử dụng thiết bị CNTT trong hoạt động dạy và học.

Bên cạnh việc tuyên truyền nâng cao nhận thức cho CBQL, GV về tầm quan trọng, sự cần thiết của việc ứng dụng CNTT trong quản lí, giảng dạy, tổ chức các hoạt động GD, cần tổ chức bồi dưỡng nâng cao năng lực cho đội ngũ sư phạm trong nhà trường về KN sử dụng CNTT. Mặt khác, cần tạo dựng thói quen sử dụng CNTT trong công việc cho CBQL và GV trong nhà trường thông qua việc tổ chức hướng dẫn cho GV và CBQL các hoạt động chuyên môn qua mạng; tăng cường việc sử dụng trao đổi thông tin qua email, sinh hoạt chuyên môn bằng các hình thức trực tuyến..., đồng thời khai thác mô hình “trường học kết nối” vừa được Bộ GD-ĐT triển khai trong các hoạt động của nhà trường nhằm tăng cường sự liên kết với các trường khác trong Quận và trên cả nước.

Để xây dựng hệ thống cơ sở vật chất đáp ứng sự phát triển của công nghệ hiện đại, CBQL cần có kế hoạch xã hội hóa GD nhằm tiếp tục đầu tư mua sắm và tu bổ thêm về phòng máy vi tính cho HS, máy tính cho các bộ phận chuyên môn, cho GV cũng như các thiết bị hiện đại sử dụng làm công cụ hỗ trợ việc ứng dụng CNTT.

***

Việc xây dựng các biện pháp QLHĐĐG theo ĐHPTNL HS đảm bảo cho hiệu quả và chất lượng của quá trình đánh giá. Các biện pháp quản lí được đề xuất tạo thành một hệ thống đồng bộ, mỗi biện pháp khi tiến hành sẽ giải quyết được một khía cạnh cụ thể, hay một nội dung nhất định trong quá trình quản lí, đồng thời các biện pháp có sự tương tác lẫn nhau, vì , nếu kết hợp một cách nhịp nhàng, đúng lúc, đúng hoàn cảnh các biện pháp hoạt động quản lí đánh giá HS sẽ được nâng cao hiệu quả. Để các biện pháp trên thực sự phát huy tác dụng, cần có sự phối hợp chặt chẽ giữa phòng GD-ĐT quận Hai Bà Trưng với các trường TH trên địa bàn quận. □

Tài liệu tham khảo

- [1] Hồ Sĩ Anh. *Tim hiểu về đánh giá học sinh và đổi mới đánh giá học sinh tiểu học theo định hướng phát triển năng lực*. Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Sư phạm TP. Hồ Chí Minh, số 30/2014 tr 131 - 136.
- [2] Bộ GD - ĐT (2014). *Thông tư số 30/2014/TT-BGDĐT về ban hành quy định đánh giá học sinh tiểu học*.
- [3] Nguyễn Đức Minh (chủ biên) (2015). *Đổi mới đánh giá kết quả giáo dục học sinh tiểu học*. NXB Giáo dục Việt Nam.
- [4] Sara Ciborski, Helen-Ann Ireland (2015). *Assessment for Learning in Waldorf Classrooms: How Waldorf Teachers Measure Student Progress Toward Lifelong Learning Goals*, Academica Press Publisher.
- [5] Trần Quốc Thành (2012). *Khoa học quản lí giáo dục*. NXB Giáo dục Việt Nam.